

از تاریخ تأسیس بنگاه‌های خبری دنیا مدت زمان زیادی نمی‌گذرد، چه از هنگامی که «پاول ژولیس دو رویتر» پناهنده آلمانی در بریتانیا حرفه روزنامه‌نگاری‌اش را در سال ۱۸۵۱ با پوشش اخبار تجاری مربوط به تنگه داور به کالانیس آغاز کرد و تداوم تخصص او منجر به ظهور یکی از سازمان‌های خبری بزرگ دنیا یعنی رویترز شد یا هنگامی که «موزس بیل بیچ» که در روزنامه نیویورک‌سان شغل وافرش به اخبار جنگ کشور مکزیک در سال ۱۸۴۶ و به قصد پیشی گرفتن از سایر رقبا به هر وسیله‌ای متوسل شد تا به مدد قریحه‌اش بتواند اولین فردی در ایالات متحده آمریکا باشد که انعکاس‌دهنده درگیری‌های کشور همسایه، مکزیک، است.

چندی نگذشت که همت وی و میل درونی‌اش به کسب منافع مالی، موجبات شکل گرفتن خبرگزاری آسوشیتدپرس در آمریکا شد. در حال حاضر فعالیت‌های غول‌های خبری دنیا کاملاً مشخص و حیطه نفوذ آنها به خصوص در کسب اخبار بین‌المللی با توجه به نوع زبان و فرهنگ کشورهای مختلف از پیش تعیین‌شده است.

بنابراین تعجیبی ندارد اگر گفته شود خط مشی رادیو و تلویزیون‌های خبری و موسسات اطلاع‌رسانی کشورهای دنیا را خبرگزاری‌های آسوشیتدپرس، رویترز، پ، فرانس پرس و بلومبرگ تعیین می‌کنند و تقریباً در آغاز انتشار هیچ خبری نیست که چنین عبارتی به چشم نخورد؛ «به گزارش خبرگزاری …» و چنانچه اخبار رسانه‌ها مسلح به عناوین خبرگزاری‌های مشهور دنیا نباشند، خبر آنها تقریباً اعتباری نخواهد داشت.

بنابراین مسلم است که اقتصاد، پایه اصلی تأسیس خبرگزاری‌های مهم دنیا بوده است با گسیل روزنامه‌نگاران و خبرنگاران حرفه‌ای و کسب اخبار و در نتیجه با عرضه اطلاعات

تاریخچه

ضرب‌الاجل‌ها و خطوط مقدم

- ۱- گواهی مشهود: جنین دی‌جیووانی
- ۲- آینده گزارش‌نویسی بین‌المللی و سرویس‌های خبری: دیوید شلزینگر
- ۳- تکنولوژی، در زمان بودن، داده‌ها- جبهه‌های نبرد خبرگزاری‌ها، قرن بیست‌ویکم: نایجل بیکر
- ۴- خبرنگاری به شیوه آزاد: وگان اسمیت
- ۵- نامه‌ای به جوان تصویربردار: گری نایت
- ۶- دیپلماسی و خبرنگاری: بریژیت کنдал
- ۷- ضرب‌الاجل‌های وقفه‌ناپذیر- اخبار ۲۴ساعته: نیک پولارد
- ۸- چشم‌اندازهای جهانی- نادیده انگاشتن جهان در مخاطراتی که به وجود می‌آوریم: تونی برمن
- ۹- قهرمانان محلی: آنتونی بردن
- ۱۰- انتخاب درست مخاطرات: کریس کرامر
- ۱۱- احساسات، آسیب‌ها و خبرنگاری به شیوه‌ای مناسب: مارک برایان
- ۱۲- خبرنگاری شهروندی: ریچارد سمبروک
- ۱۳- تلاشی بر تلاقی رسانه‌های نوین: بن مهرسلی
- ۱۴- گزارش بحران‌های انسانی: پیتر اپس

خبررسانگان کتابی

- پیتیر اپس:** او در سال ۲۰۰۳ به

خبرگزاری رویترز ملحق شد و تاکنون در کشورهای جنوب آفریقا و همچنین سریلانکا خبررسانی کرده است. وی پس از اینکه در سال ۲۰۰۶ حین انجام وظیفه با مینی‌بوسی در سریلانکا برخورد کرد دچار شکستگی گردن شد و ۹ ماه بعد به کارش در خبرگزاری رویترز بازگشت و در وب‌سایت بنیاد رویترز تحت عنوان Alert Net مشغول به کار شد. وی در حال حاضر روی میز اخبار مهم رویترز در لندن انجام وظیفه می‌کند و اخبار اقتصادی و همچنین بازار را پوشش می‌دهد.

- **نایجل بیکر:** وی مدیر اجرایی اخبار تلویزیونی خبرگزاری آسوشیتدپرس است. وی پیش از اینکه در سال ۱۹۹۴ به تأسیس بخش ویدئویی این خبرگزاری کمک کند، مسوولیت سردبیری ارشد شبکه TN و شبکه اسکای‌نیوز را در خبرگزاری رویترز بر عهده داشت. مسوولیت‌های اساسی وی از زمان آغاز جنگ اول خلیج فارس در عراق شروع شد و سپس با فروپاشی نظام کمونیستی اتحاد جماهیر شوروی و همچنین یوگسلاوی سابق ادامه یافت. وی در منصب جدیدش اولین شخصی بود که در سال ۲۰۰۶ با رئیس دولت منزوی و کمونیستی کفر شمالی به مذاکره پرداخت تا بتواند اولین دفتر سازمان خبری غرب را در این کشور تعیین کند.

- **آنتونی بردن:** او در حال حاضر مدیر اجرایی موسسه گزارش‌نویسی جنگ و صلح (IWPR) است که در امر آموزش، تربیت، گزارش‌نویسی و برنامه‌ریزی درون‌سازمانی برای خبرنگاران محلی در حوزه‌های مربوط به بحران‌ها و درگیری‌های مختلف در سرتاسر دنیا بر عهده دارد و به فعالیت می‌پردازد. موسسه IWPR صندوق حمایتی خبرنگاران سحر را بنیان نهاده است تا به حمایت از خبرنگاران محلی بپردازد که از شرایط تبعید، مرگ، ناتوانی ناشی از کار یا از کارافتادگی در مناطق بحرانی به سر می‌برند.

- **مارک برایان:** وی روانپزشک و مربی

انتشار ترجمه منتشر نشده

گزارش اخبار بین‌المللی

- جان آون:** استاد روزنامه‌نگاری

در خروجی رسانه‌های خود چشم به منابع مالی سرشار داشته باشند و لحظه به لحظه بر گستره امپراتوری خویش افزوده و به موازات آن دفاتر بزرگ و ساختارهای تکنولوژیک را گسترش دهند. این‌گونه است که امروزه فقط خبرگزاری آسوشیتدپرس به بیش از ۱۵۰۰ روزنامه خدمات ارائه می‌کند و همچنین خبرگزاری رویترز با قرار گرفتن در جایگاه منبع معتبر اخبار تجاری و عرضه اطلاعات تجاری به بورس اوراق بهادار (نزدک)، بیش از ۹۴ درصد از درآمدش را این‌گونه تأمین می‌کند. رویکرد سیاستگذاران غول‌های خبری دنیا، جهت دادن به سلايق مخاطبان خود در کل نقاط جهان است و به دنبال بروز اخبار در جای‌جای کشورها، جمعی از خبرنگاران، تصویربرداران و تهیه‌کنندگان اخبار ویدئویی را به مکان‌های خبری حادثه‌خیز و مرگبار گسیل کرده و گزارش مبسوط اخبار بین‌المللی را از آنان دریافت می‌دارند؛ مناطقی که کمتر کسی شهادت حضور در آنجا را پیدا می‌کند.

آنچه گزارش‌ها و تحلیل‌های اخبار بین‌المللی سرویس‌های خبری انجام می‌دهند، برجسته‌سازی وقایع و موضوعات است اما بی‌تردید سران رسانه‌ها و خبرگزاری‌ها نیک می‌دانند که قادر نیستند بر بینش و درک مخاطبان تسلط یابند.

سازمان‌های خبری برای نفوذ بیشتر در میان مخاطبان خود باید دست از گریده عمل کردن برداشته و حق انتخاب را به جویندگان اطلاعات و اخبار واگذارند.

خانم «جنین دی جیووانی» در بخش آغازین این کتاب به صراحت به ظرفیت و عملکرد نفوذی رسانه‌ها و خبرگزاری‌ها با برخورداری از تکنولوژی‌های موجود اشاره

می‌کند که امروزه به لطف وجود بیش از یکصد

شبکه خبری در سرتاسر دنیا و کانال‌های اخبار ۲۴ساعته رادیو و تلویزیونی، رخدادهایی نظیر حادثه یازدهم سپتامبر، بمبگذاری شهر لندن، مرگ پرنسس دایانا، حمله به خاک عراق و مطالبی از این دست پوشش داده می‌شود اما شجاعانه نوک پیکان انتقادش را به سوی همین سازمان‌های خبری نشانه می‌رود که از برجسته‌سازی اخبار آفریقا از جمله بحران دارفور و مرگ دسته‌جمعی انسان‌ها در این سرزمین خودداری می‌کنند و کوتاهی رسانه‌ها را در این ارتباط «شرم‌سارترین کوتاهی و قصور رسانه‌ها» در پوشش رخدادهای آن دیار یاد می‌کند.

این قصور البته نه به دلیل عدم دسترسی آنها به این منطقه است بلکه دلیلی به برجسته‌سازی آن نمی‌بینند و به این صورت چشم خویش را به روی مرگ تدریجی هزاران انسان می‌بندند.

نویسندگان این کتاب همگی از چهره‌های شناخته‌شده و شهیر عالم خبرنگاری هستند که هر یک برای رسیدن به منصب فعلی خود، کوله‌باری از تجربه را پشت‌توانه راه خویش قرار داده و مسیر پیشرفت را طی کرده‌اند.

کتاب گزارش اخبار بین‌المللی، خطوط مقدم و ضرب‌الاجل‌ها، نکاتی اساسی را به خبرنگاران کوشا و جویا، دانشجویان رشته مطالعات رسانه و هر آن کس که مشتاق کسب اطلاعات و دانش در باب قدرت و نفوذ رسانه‌های بین‌المللی و کار در جهانی مالا مال از خطر هستند، توصیه می‌کند.

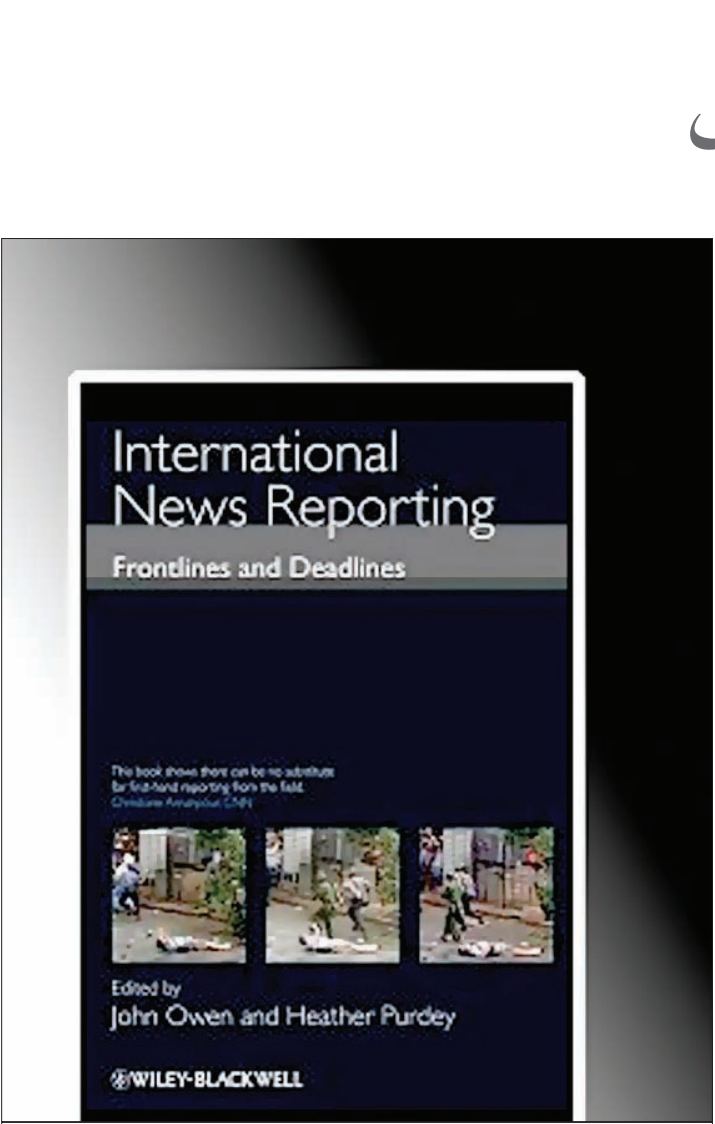
مجموعه مقالات یکدست در فصول مختلف این کتاب، مطالب و موضوعات گوناگونی اعم از گزارش از مناطق جنگی تا وقوع فجایع مهم انسانی را دربر گرفته و همچنین استفاده و سوءاستفاده از گزارش‌های خبرنگاری شهروندی را دربر می‌گیرد.

«جان آون» و «هشر پردی» همراه با تعدادی از خبرنگاران مطرح و تاثیرگذار دنیای رسانه در این کتاب ارائه‌کننده نیازهای واقعی دانشجویان و گزارشگران جوان هستند تا آنها به درک کامل اطلاعات و اخبار از محیط بین‌المللی و تقابل امروز بحران‌های اخلاقی با خبرنگاران حوزه بین‌المللی نائل آیند.

تهیه‌کنندگان این کتاب که ابتدا هدف خویش را چگونگی گزارش اخبار بین‌المللی قرار داده بودند با دریافت مطالب تکمیلی از سوی دیگر اساتید و چهره‌های ماندگار عالم خبرنگاری به مجموعه‌ای دست یافتند که به زعم «جان آون» کتابی شد در حد دانشجویان کارشناسی ارشد که مطالعه آن انگیزه لازم

سال پنجم ■ شماره ۱۰۹۱ ■ چهارشنبه ۲۸ مهر ۱۳۸۹ ■ kiosk.shargh@gmail.com

کیوسک ۱۵

ترجمه منتشر نشده کتاب «گزارش اخبار بین‌المللی» از این پس به صورت پاورقی در صفحه کیوسک منتشر می‌شود.

را در آنها ایجاد کرده و دانشجویان را قادر می‌کند که مطالب آن را به بوتـه آزمایش بگذارند.

ضرورت انعکاس اخبار بین‌المللی و پرداختن به شیوه گزارش وقایع مهم جهانی و تحریر مقالاتی در این ارتباط، اهمیت مطالعه آن را برای هر صاحب‌قلم و دست‌اندرکاران حوزه مطبوعات و رسانه چنان نشان می‌دهد که شخصیت‌های زیر در باب آن این‌گونه اظهارنظر می‌کنند: کریستین امانیور می‌گوید همکاری و معاضدت بهترین‌های رشته روزنامه‌نگاری در این کتاب و حضور عناصر شجاعت، صداقت و انصام در مطالب آن به ویژه در محث گواهی شهود از نقاط قوت کتاب برمی‌شورد.

«وین ری» مدیر شبکه تلویزیونی بی‌بی‌سی و استاد دانشکده خبرنگاری این کتاب را کتابی برجسته و مهم برای خبرنگاران مشتاق و باتگیزه می‌داند.

ژان پل مارتوز (ستون‌نویس اخبار خارجی و استاد خبرنگاری بین‌المللی از دانشگاه

شهر مسکو بود و به این علت به زبان روسی

تسلط دارد.

- **گری نایت:** او برنده جایزه خبرنگاران عکاس (فتوژورنالیست‌ها) است.وی در زمینه حقوق بشر و وقوع جرم و عدالت کار کرده است و مقالات بی‌شماری پیرامون عکاسی و خبرنگاری از وی برجاست. نایت یکی از اعضای اصلی دوازدهمین آژانس خبرنگاران عکاس بوده و به عنوان قائم‌مقام سردیر مجله Dispatch مشغول به کار است.

- **نیک پولارد:** وی یکی از خبرنگارانی است که سابقه کار ۴۰ساله دارد که عمر کاری خود را در مطبوعات و رادیو و تلویزیون سپری کرده است. وی بیش از ۱۰ سال از این مدت را تا سال ۲۰۰۶ مدهددار ریاست شبکه خبری اسکای‌نیوز بوده و تحت مدیریت او این شبکه ۲۴ساعته خبری به عنوان پربیننده‌ترین کانال خبری در بریتانیا شناخته شد و طی این دوره اخبار و رخدادهای خبری مهمی را تحت پوشش قرار داد و به واسطه وجود فعالیت‌های مفیدش، برنده جوایز متعددی شده است.

هم‌اکنون یکی از همکاران انجمن تلویزیونی سلطنتی بریتانیاست و به پاس یک عمر فعالیت خبرنگاری در سال ۲۰۰۷ موفق به دریافت جایزه RTS شد.

- **ریچارد سمبروک:** او مدیر شبکه جهانی اخبار بی‌بی‌سی و مسوول اخبار بین‌الملل رادیو و تلویزیون و رسانه‌های جدید بی‌بی‌سی است. - **دیوید شلزینگر:** وی از ژانویه سال ۲۰۰۷ سردبیر خبرگزاری رویترز است و پیش از آن سردبیر سرویس جهانی آن بود. وی خبرنگار سیاسی بوده و فعالیت‌های سردبیری رویترز را در چین، هنگ کنگ و تایوان بر عهده داشته است.

- **وگان اسمیت:** او به عنوان خبرنگار آزاد در نقش تصویربردار و تهیه‌کننده اخبار ویدئویی و پوشش خبری درگیری‌های عراق، افغانستان، بوسنی، چین و کوزوو خبررسانی می‌کرد و موفق به دریافت جایزه تصویربرداران شد. او در راهاندازی آژانس خبری و تلویزیونی «فرانت‌لاین» کمک شایانی کرد.

هدیه دانشجویان روزنامه‌نگاری به مناسبت تولد پوتین

ولادیمیر پوتین امسال هدیه‌ای نامتعارف به مناسبت پنجاه و هشتمین سالگرد تولدش دریافت کرد؛ یک تقویم که دانشجویان روزنامه‌نگاری روسیه تهیه کرده‌اند و از او درباره حقوق بشر و آزادی بیان پرسیده‌اند. در هر صفحه این تقویم تصویر یک دختر دانشجوی روسی به چاپ رسیده که آنها سوالاتی از ولادیمیر پوتین پرسیده‌اند. از جمله سوال شده «چه کسی انا پولیتکوفسکیا را کشت؟» پولیتکوفسکیا روزنامه‌نگار منتقد سیاست‌های کرملین بود که در سال ۲۰۰۶ به دست افرادی ناشناس به قتل رسید و تاکنون مشخص نشده چه کسی او را کشته است.

اما بسیاری از فعالان حقوق بشر با توجه به سابقه انتقادی او، دولت روسیه و پوتین را مسوول قتل او می‌دانند. از سوی دیگر طرفداران دولت، نحوه پوشش و مدل عکس انداختن این دختران را به باد انتقاد گرفته‌اند و آنها را «فاحشه» خوانده‌اند.
دیمیتری پسکوف سخنگوی پوتین در واکنش به چاپ این تقویم گفت: «من امیدوارم این دختران همان قدر که زیبا به نظر می‌آیند، درس بخوانند.» به نوشته روزنامه گاردین این تقویم در تیراز ۵۰ هزار نسخه و با قیمت پنج پوند (۹ هزارتومان) به بازار عرضه شده است.

■ **آنا پولیتکوفسکیا که بود**

چهار سال پیش در ساعت ۴:۰۳ دقیقه عصر در آسانسور آپارتمانش کشته شد. او یکی از ۵۲ روزنامه‌نگاری است که از سال ۱۹۹۲ به این سو در روسیه کشته شده‌اند. تحقیقات در مورد مرگ او همچنان ادامه دارد، اما هنوز راز قتل او کشف نشده است. گزارش‌های او درباره جنگ چچن خشم دولت را برانگیخته بود. او بدون واهمه به مناطق جنگی می‌رفت و درباره شکایت چچنی‌ها از تجاوز سربازان روسی تحقیق می‌کرد. گزارش‌ها در حالی مورد انتقاد دولت پوتین قرار می‌گرفت که بقیه روزنامه‌نگارها ساکت بودند.

گری کاسپاروف شطرنج‌باز مشهور روسی که اکنون یکی از منتقدان دولت محسوب می‌شود، به واشنگتن پست می‌گوید: «چهار سال از قتل پولیتکوفسکیا می‌گذرد اما هیچ چیز تغییر نکرده است. او کشته شد چرا که بیشتر گفته‌های ترسناک او برای دولت اکنون به حقیقت پیوسته است. این رژیم از اساس دروغ می‌گوید. آنا به دنبال حقیقت بود و جانش را در این راه هزینه کرد.» سرگنی کویالوف ۸۰ساله که در سال‌های ۱۹۷۰ در کمپ‌های کارگری مجله‌ای زیرزمینی درمی‌آورد، می‌گوید: «دولت در هر حالت ممکن گناهکار است. ما نمی‌توانیم چیزی بخواهیم چراکه قدرتی نداریم. این مایه شرمندگی است.»

هر چند پولیتکوفسکیا کشته شد، اما راه او را النا میلشینا ادامه می‌دهد. او با کمک روزنامه مشهور و مستقل گاتزا نوایا سعی دارد موضوعات نقض حقوق بشر در روسیه را منتشر کند. اگر دولت روسیه تلاش می‌کند موضوع تجاوز سربازان روسی به چچنی‌ها را مسکوت بگذارد، اما این روزنامه‌نگار سعی دارد نظر محافل بین‌المللی حقوق بشر را به این موضوع جلب کند. او قصد دارد گزارش‌های خود را در مورد بازداشت‌ها، اقدامات فراقانونی و شکنجه و آدم‌ها در قفقاز شمالی منتشر کند.

اولین شماره مجله اینترنتی نیوزبان منتشر شد

شرق: نخستین شماره مجله اینترنتی نیوزبان منتشر شد. نیوزبان مجله تخصصی نقد خبر است و در نخستین شماره آن به بررسی «اصول خبرنگاری» و همچنین «اشتباه رسانه‌ها» پرداخته شده است.

از مطالب این شماره، نیوزبان نیوزبان می‌توان به «چرا خبر را باید نقد کرد، خبر خوب چیست، ارزش خبری- ارزش خبرنگاری، فراخوان پیگیری اشتباه رسانه‌ها، اشتباه رسانه‌های معتبر درباره هیستک، اشتباه خبرآنلاین در انتشار عکس فتوشاپی و…» اشاره کرد.

نیوزبان از بحث و گفت‌وگوی گروهی و تحلیل پیام‌های رسانه‌ای برای درک و فهم چشم‌اندازها و نظریه‌های متفاوت استفاده می‌کند. به گفته گردانندگان این مجله، نیوزبان پذیرای نظرها و دیدگاه‌های گوناگون است و همه آنها را محترم می‌شمارد. نیوزبان قصد این را ندارد که معنای «حقیقی»، «درست» یا «تهفته» پیام‌های رسانه را روشن کند؛ همچنین قصد این را ندارد که بگوید کدام پیام رسانه‌ای «خوب» یا «بد» است. نیوزبان به مخاطبان و کاربران کمک می‌کند تا به مفهومی که از پیام‌های رسانه‌ای دریافت می‌کنند، آگاهی یابند و بر آنها تامل کنند.

نیوزبان علاوه بر انتشار مجله، دارای بخش آنلاین نیز هست که کاربران می‌توانند

در آن عضو شوند و خبرها را نقد کنند.

این مجله، ضرورت نقد خبر را این‌گونه اعلام کرده است:

۱- تحلیل پیام‌های رسانه‌ای، از نظر مباحثی چون تعصب و تحریف که ممکن است به نوعی در جهت منافع رسانه‌ها باشد. (به طور مثال، مباحثی چون مسائل جنسی و جنسیتی، پیام‌هایی که ممکن است ترویج‌دهنده رفتارهای زبان‌آور باشد، تحریفات تاریخی و ژنادی که در «دنیای رسانه‌ها» وجود دارد و مقایسه این تحریفات با دنیای واقعی، و تبلیغاتی که مخاطبان را نسبت به سن‌شان مورد هدف قرار می‌دهند.)

۲- مقایسه مقدار زمان و فضایی که رسانه‌های مختلف در یک دوره زمانی

مشخص، به یک عنوان خبری اختصاص می‌دهند. (و بحث و گفت‌وگو بر سر

دلیل این اختلافات.)

۳- روشن کردن وجه تمایز میان روایت داستانی (تخیلی) و غیرداستانی (واقعی) یک موضوع خاص در سبک‌های مختلف گزارش‌نویسی.

۴- شناسایی راه‌های مختلف برای تشخیص منابع موثق و معتبر یک خبر خاص در رسانه‌های متفاوت. (به‌طور مثال منابعی چون کتاب، نشریات و اینترنت.)

۵- تکمیل روایت‌ها و اطلاعات از چند منبع مختلف و اینکه به کدام بخش از این اطلاعات اولویت و ارجحیت بیشتری بدهیم. (به طور مثال اینکه اطلاعات برگرفته از نتایج تحقیقات و شواهد خاصی است یا صرفاً نظرات و عقاید شخصی است.)

۶- تحلیل محتوای رسانه‌ای که تصویر غلطی از یک سوژه خبری ارائه می‌دهد یا اطلاعات اشتباه و گمراه‌کننده را ارائه می‌کند.

۷- شناسایی روش‌های گمراه‌کننده‌ای که رسانه، توسط آنها سوژه را ارائه کرده است. (به طور مثال ذکر آمار به شکل نادرست، ترسیم نتایج غلط از اطلاعات گمراه‌کننده، ارائه ارقام و نمودارهای مبهم.)